

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

07 Kasım 2019

Sayı : 30824082/610-261585
Konu : Yazılı soru önergeleri

.../.../2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

- Liste (5 Adet- 5 Sayfa)
- Cevap yazısı (43 Adet, 79 Sayfa)

OSMANİYE MİLLETVEKİLİ
SAYIN BAHA ÜNLÜ'NÜN
TBMM 7/8044 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) araştırmasına göre hava kirliliği; akciğer kanseri, solunum enfeksiyonu, kalp hastalıkları, kronik akciğer hastalıkları, erken bebek ölümleri, sakat doğumlar ve kitlesel ölümlere neden olmaktadır. Avrupa Çevre Ajansı verilerine göre ise, Türkiye'deki kentsel nüfusun yüzde 97'si sağlıklı seviyelerde parçacık maddeye maruz kalmaktadır.

Ülkemizde hızlı nüfus artışı sonucunda gelişen kentleşme kavramı çevre kirliliğini oluşturmaktadır. Yaşamsal faaliyetler sonucunda çeşitli sorunlar oluşmakta ve bunlar çevreyi etkilemektedir. Çevre kirliliği öncelikle gelişmekte olan kentlerin temel sorunudur.

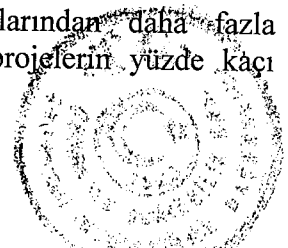
Alınan göç ve nüfusun hızlı artması dışında Osmaniye'deki hava kirliliğinin nedenleri arasında trafik kaynaklı hava kirliliği, çarpık kentleşme, hava kirliliği ölçüm istasyonu ve ölçülen parametrelerinin sayısının az olması ve kalitesiz kömür kullanımı gibi birçok neden gösterilebilir.

Osmaniye ilinin topografik özelliklerinden dolayı özellikle kış döneminde hava sirkülasyonu azalmaktadır. Bu duru ısınmadan kaynaklanan hava kirliliğinin artmasına neden olmaktadır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Osmaniye Hava Kalitesi İstasyonu'ndan alınan verilere göre; partikül madde (PM10) ve Kükürtdioksit (SO2) değerleri insan sağlığını tehdit eden boyutlara ulaşmaktadır. Bu verilere göre; 7 günlük Hava Kalitesi sonuçlarına baktığımızda son 6 günlük sonuçlar hava kalitesinin "Hassas" değerlerde olduğunu göstermektedir. Hassas Değer uyarısı HKİ değerinin 101-150 aralığında olduğunu gösterir. Hassas değer uyarısında; toplumun belli bir kesimi, özellikle belli kirleticilere karşı hassastır. Bu grubun, genel nüfusa göre daha düşük seviyelerde dahi etkilenmeleri muhtemeldir. Örneğin, solunum rahatsızlığı olan kişiler, ozon kirleticisine maruz kalmaları sonucu daha fazla risk taşırken; kalp rahatsızlığı olan kişiler havadaki tanecik kirleticilerine maruz kalmaları sonucu daha fazla risk taşırlar.

Bu bağlamda;

- 1) Osmaniye'de yaşayan vatandaşlarımızın sağlığını ciddi şekilde tehdit eden hava kirliliğinin önlenmesi için Bakanlığınızca yürütülen bir çalışmalar nelerdir?
- 2) Osmaniye'deki hava kirliliğini etkileyen unsurlar nelerdir?
- 3) Yardımlaşma Dernekleri veya Vakıflar tarafından dağıtılan kömürler Bakanlığınız tarafından denetlenmekte midir?
- 4) Doğalgaz'ın henüz bağlanmadığı mahallelerde hava kirliliğine neden olan kalitesiz kömür kullanımı Bakanlığınız tarafından denetlenmekte midir?
- 5) Trafik kaynaklı hava kirliliğinin önlenmesi için; Egzoz Gazı Emisyonu standartlarına uygun olmayan araçların tespiti ve denetimi yapılmakta mıdır?
- 6) Bakanlığınız tarafından Osmaniye'de yenilenebilir enerji kaynaklarından daha fazla yararlanabilmek için yürüttüğünüz projeleriniz nelerdir? Var ise bu projelerin yüzde kaçını tamamlanmıştır? Ve projelerin maliyeti ne kadardır?

CEVAPLAR

1) Hava Kalitesi İzleme İstasyonları ile hava kirliliği ölçümleri 7/24 sürekli olarak ölçülmektedir. Söz konusu ölçüm sonuçları Bakanlığımıza ait olan www.havaizleme.gov.tr adresinden tüm vatandaşlarımıza açık bir şekilde sürekli olarak yayınlanmaktadır.

Hava kirliliği ile mücadele kapsamında, Osmaniye Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüzce hazırlanan Temiz Hava Eylem Planı ve 2018-2019 kış sezonunda uygulanacak katı yakıt programı Yönetmelik ve Genelge doğrultusunda İl Mahalli Çevre Kurulunca karara bağlanmış olup; bu kapsamda denetimler yapılmaktadır. Kış sezonunun daha temiz geçmesi için alınan önlemler Osmaniye Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüzce hazırlanan basın bildirisi ile kamuoyuna duyurulmuştur.

Buna göre il genelinde satışa sunulacak olan yerli ve ithal yakıtların özellikleri, ısınma amaçlı kullanılması yasak maddeler, yardım amaçlı dağıtılacak kömürler, sanayi tesisleri, sıcaklık şartları ve yakma saatleri, yakma sistemleri, kömür satışı ve denetimi konularında uygulanacak olan tedbirler karara bağlanmıştır.

2) Osmaniye İlinde meydana gelen hava kirliliğinin başlıca kaynakları sanayi, motorlu kara taşıtları (trafik) ve ısınma amaçlı kullanılan katı yakıtlardır. Osmaniye İlinde hava kirliliğinin kış aylarında (Aralık-Ocak-Şubat) arttığı gözlemlenmekte olup; hava kirliliğinin büyük bir bölümünün ısınmada kullanılan katı yakıtlardan kaynaklandığı görülmektedir. Osmaniye İlimizin güneybatısında oldukça dik yükselen Amanos Dağları bulunduğundan, Osmaniye İli çanak şeklinde bir konum içerisinde kalmaktadır. Bu çanak şeklindeki konum ısınan havanın yükselmemesine sebebiyet vermekte, kent üzerinde sıcak bir hava tabakası oluşmakta ve atmosfere salınan gazlar bu sıcak tabakayı aşamadığı için kent üzerinde asılı kalarak inversiyon tabakası oluşturmaktadır. Sanayi bölgeleri ile şehir içi bölgelerde inversiyon olayı hava kalitesi üzerinde olumsuz etki oluşturabilmektedir. İnversiyon olayı özellikle kış sezonunda yoğun olarak gözlenmektedir.

3,4) Osmaniye Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüz teknik personeline, hava kirliliğinin kontrolü ve önlenmesi kapsamında Osmaniye İlimizde bulunan katı yakıt satıcıları ve Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarının dağıttığı yerli kömürler; Piyasa Gözetimi ve Denetimi Planımız çerçevesinde periyodik olarak denetlenmekte ve satışı yapılan ithal ve yerli katı yakıtlardan numuneler alınıp, yetkili laboratuvarlarca analiz edilmektedir.

2018-2019 kış sezonunda konu ile ilgili denetimler yapılmış olup, yapılan denetimlerde farklı olduğu tespit edilen kömürlerden numuneler alınmıştır. Numune analiz sonuçları, Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliğinin 22. ve 23.maddesinde belirtilen standartlar kapsamında değerlendirilmiş, standartları sağlamayan torbalı kömürlerin satışı durdurulmuş ve 2010/14 Sayılı Hava Kirliliğinin Kontrolü ve Önlenmesi Genelgesi'nin Uygulanacak Müeyyideler başlığı altındaki 7. Maddesi gereğince "Katı yakıtın olumsuz olarak değerlendirilmesi halinde yakıtın İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğünün bilgisi dahilinde ithalatçı/üretici tarafından geri alınarak, kullanılması uygun görülen yerleşim yerinde veya Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliği Kontrol (SKHKK) Yönetmeliği kapsamında belirtilen baca gazı emisyon sınır değerlerinin sağlanabildiği tesislerde kullanılması temin edilir." hükmü uygulanmıştır.

5) Osmaniye İlimizde yetkili Egzoz Emisyon Gazı Ölçüm istasyonlarınca benzin/lpg ve motorinli araçların emisyon ölçümleri yapılmakta, araçların yakıt cinsine göre çevreye yaydıkları karbon/ karbonmonoksit salınımları kontrol edilmektedir. Osmaniye Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüzce yetkilendirilen bu istasyonlar her sene teknik personelimizce denetlenmektedir.

Osmaniye Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüz ve Osmaniye İl Emniyet Müdürlüğü ekiplerince her ay periyodik denetimler yapılmakta olup; araçların egzoz gazı emisyonu yaptırıp yaptırmadıkları kontrol edilmekte ve yaptırmamış olanların yetkili istasyonlara yönlendirilmesi sağlanmaktadır.

6) Bakanlığımızca yürütülen iş ve işlem bulunmamaktadır.

